

TUNTURI-LAPIN KUNTIEN JA LAPIN SAIRAANHOITOPIIRIN NEUVOTTELUT 2012

Aika ja Paikka

6.6.2012 Tunturi-Lappi, Enontekiö

Osallistujat:

Enontekiö: Leena Palojärvi, Mikko Kärnä, Aarne Kultima, Sari Keskitalo

Kolari: Hilde Pääkkölä, Ulla Ylläsjärvi, Lahja Harju, Heikki Havanka, Mikko Rundgren

Muonio: Matti Myllykangas, Sirpa Hartojoki

Muonion- Enontekiön ktt:n ky: Teemu Taulavuori, Kosti Hietala

Kittilä: Tuulikki Louet-Lehtoniemi

Lsph: Jari Jokela, Eva Salomaa, Soili Vesterinen

Pth-yksikkö: Tapio Kekki, Rea Räisänen

1. Kokouksen avaus ja järjestäytyminen

Enontekiön vt. kunnanjohtaja Mikko Kärnä avasi kokouksen. Puheenjohtajaksi valittiin Sari Keskitalo, sihteeriksi Rea Räisänen.

2. Kuntien terveiset sairaanhoitopiirille

Muonio

Muoniossa on epätietoisuutta tulevista vuosista kuntarakenneuudistuksen vuoksi. Huolissaan ollaan myös terveydenhuollon palvelujen järjestämisestä. Yhteistoimintamuodosta palvelujen järjestämisessä ei ole ollut moittimista. Toive on, että palvelujen järjestämisen taso säilyy ja että yhteistyö toimii jatkosakin Rovaniemen suuntaan. Ensihoidon järjestämisen tämänhetkinen tilanne mietityttää.

Kolari

Ylijäämää 1 miljoonan euron verran. Asukasluku on Kolarissa pysynyt entisellään. Matkailun suhteen kehitys voisi olla nopeampaa, sillä tilanne on ollut ennallaan viimeiset neljä vuotta. Kaivosrakentamispäätöstä odotetaan, sillä kaivosyhtiö on tuonut työvoimaa Kolarisiin. Kuntarakenneuudistus mietityttää myös Kolarissa.

Kolarin kehittämisedeet

Tietoa täky-potilaiden (vakuutusyhtiöiden korvauksista) kotikuntaan. Epäselväksi nyt jää se, korvaako vakuutus vai onko Kolarilla ollut maksajana? Tiedon saa sairaanhoitopiiristä Irene Lantolta.

Kuntoutusohjaajien käynnistä ei tiedetä kunnassa välttämättä ennakkoon. Ohjaajakäynnit eivät ole myöskään olleet riittävän vastavuoroisia. Asia luvattiin ottaa esille sairaanhoitopiirissä.

Erikoissairaanhoidosta toivotaan jalkautuvia työntekijöitä kuntiin. Esimerkiksi erikoislääkäri pitämään tarvittaessa vastaanottoa.

Haipro-järjestelmä on ollut hyvä ja sitä on Kolarissa käytetty.

Lähetä ortopedialle voi poikia potilaalle neljä lääkäriaikaa sairaalassa. Kolarissa on mietitty onko tämä hyvä tapa toimia ja onko tämä tapa hallita jonoja? Näkemyksenä on, että sairaanhoitopiirissä hoidetaan myös sellaisia asioita, jotka hoituisivat myös perusterveydenhuollossa.

Kolarissa mietityttää se, että mitä sairaanhoitopiirien lakkauttaminen tarkoittaa? Ja vaikuttaako tämä palvelujen järjestämisen tasoon.

Seutukuntaneuvottelujen sisältöä pitäisi kehittää ja miettiä. Mikä on seutukuntaneuvottelujen sisältö ja miten ne palvelevat kuntia ja sairaanhoitopiiriä?

Kittilä

Erikoissairaanhoidon laskutus näyttää tällä hetkellä hyvältä. Ensihoidon ja sairaankuljetukseen suhteen ollaan oltu tyytymättömiä Hes:n toimintaan. Perusterveydenhuollon yksikön antamaa tukea odotetaan perusterveydenhuollon kehittämiseen. Työvoiman saatavuus huolettaa. Sairaanhoitajista on ollut pulaa ja virkoihin ollut vähän hakijoita. Terveystenhuollon järjestämissuunnitelmaa odotetaan.

Muonio- Enontekiön ktt:n ky

Hoitoon pääsy erikoissairaanhoitoon on ollut hyvä. Hoitopalautteet tulevat hyvin ja ajallaan. Talouden seuranta ei ole toiminut, palvelujen käytön seuranta ei ole ollut mahdollista.

Jalkautuva työntekijä voi olla myös esimerkiksi toimintaterapeutti. Ei aina tarvitse olla lääkäri.

Sairaanhoitopiiriltä toivotaan pohjoisen alueen erityispiirteiden puolustamista. Lainsäädäntö ei sovellu sellaisenaan pohjoisen erityisaluilla.

Enontekiö

Enontekiön taloustilanne ei anna kovin paljon liikkumavaraa ja terveystalouden osalta talousarvio on tiukka. Kunnan taloustilanteen kannalta on keskeistä miettiä, miten terveydenhuollon palvelut järjestetään kustannustehokkaasti? Palvelurakennemuutos mietityttää myös Enontekiöllä.

Kunnassa on selvitetty tarkemmin, miten terveydenhuollon palvelut järjestetään jatkossa. Kansanterveysyön kuntayhtymän purkamista suunnitellaan. Esiselvityksen mukaan isäntäkuntamallin mukainen järjestäminen olisi paras vaihtoehto. Selvitystyötä tekemään on palkattu projektityöntekijä. Selvitystyö on edelleen kesken. Kuntayhtymämallin mukaisesti palveluja ei enää haluta järjestää. Alueelliseen kokeyluun on tulossa rahoitusta valtiolta.

Enontekiöllä kaivataan myös seutukuntaneuvottelujen kehittämistä. Kunnan näkemyksen mukaan omistajaohjaus ei neuvotteluissa toteudu. Hoitotakuun toteutumista epäillään ja kunnassa ei ole mahdollista seurata hoitotakuun toteutumista. Perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon kustannukset lähenevät toisiaan, mutta erikoissairaanhoidon kustannuksia ei voida ennakoida. Ensihoidon tilasta ollaan huolissaan. Ensihoito toteutuu tällä hetkellä hyvin ja palvelutaso halutaan säilyttää edelleen. Sairaanhoidopiiriin tukea odotetaan ensihoitopalveluiden järjestämiseen. Saamenkieliset palvelut ovat keskeisiä Enontekiöllä.

Sairaanhoidopiirin vastaus kunnille

Jari Jokela

Vakuutusyhtiöiden päätöksiä joutuu usein odottamaan hyvin pitkään. Vakuutusyhtiön korvatessa ei kunta ole välttämättä tiedonsaajana automaattisesti. Kuntaliitolla on asiassa eri näkemys, mutta selkeää viranomaispäätöstä ei ole asiasta. Hoitotakuun toteutumista pyritään ortopedialla parantamaan ja toimintajonoista pyritään pääsemään kunnes Lyhki-yksikön uudet tilat valmistuvat. Leikkaussalikapasiteetti loppuu kesken tällä hetkellä. Perusterveydenhuollon yksikön tehtävänä on osallistua asian selvittämiseen.

Seutukuntaneuvottelut on todettu pari vuotta sitten tarpeellisiksi kunnissa ja neuvottelut haluttiin säilyttää. Neuvottelujen sisältöä voidaan kehittää.

Eva Salomaa

Palautetta kuntoutusohjaajien toiminnasta on tullut myös muualta. Toivetta, että ennen käyntiä tehdään yhteistyötä kuntien edustajien kanssa.

Leikkaustoimenpiteisiin ohjautumiseen ja poliklinikkakäynteihin sairaalassa voi vaikuttaa erikoisala. Osa erikoisaloista ohjaa suoraan lähetteen perusteella leikkaukseen.

3. Toiminta, talous ja muuta ajankohtaista sairaanhoitopiiristä

Jari Jokela kävi läpi toimintaa ja taloutta. Materiaali liitteenä.

Investointien läpikäynnin yhteydessä käytiin keskustelua kustannusten ja palvelujen järjestämisen ja kautumisesta kuntien ja sairaanhoitopiirin kesken ja tarkkailuosaston perustamisesta Lapin keskussairaalaan. Tarkkailuosaston tehtävänä on vähentää sairaalan vuodeosastojen potilasmääriä. Lisäresursssia ei ole varattu tarkkailuosaston perustamiseen henkilöstön osalta. Päivystystä on vahvistettava ja tarkkailuosaston käyttöönotolla pyritään tähän.

Keskustelua palvelujen järjestämisestä jatkossa ja DRG käyttöönotosta sairaanhoitopiirissä. Kustannukset muodostuvat eri tavalla eri kunnissa, johtuen palvelujen järjestämisen eri tavoista, välimatkoista jne.

4. Ajankohtaista sairaanhoitopiiristä

Eva Salomaa (materiaali liitteenä)

Johdon tietojärjestelmään on mahdollista saada käyttäjätunnukset sairaanhoitopiirin kehittämispäälliköltä Mikko Häikiöltä. Johdon tietojärjestelmästä on mahdollista seurata oman kunnan tilannetta sekä hoitotakuun toteutumista.

Ensihoidon järjestämisestä:

Ambulanssihenkilöstö ei voi liottaa sydäninfarktipotilaita, ellei ammattihenkilöillä ole riittävää koulutusta. Asiasta on sovittu jo vuonna 2004.

Keskustelua ensihoidon uudistuksen läpiviennistä. Henkilöstö ja ohjeistukset nivoutuvat yhteen ja kunnissa toivotaan neuvottelevaa lähestymistapaa ja yhteistyön tiivistämistä. Paikalliset ensihoidon toimijat

ovat epätietoisia toimintatavoista kunnissa. Koetaan, että sairaanhoitopiiri vain ohjeistaa. Kunnissa on tunne, että sairaanhoitopiirissä ei arvosteta kunnan ensihoidossa työskentelevien ammattitaitoa. Kunnissa kiertämistä asian tiimoilta myös toivotaan.

Kilpailutusta ei käydy kunnittain, koska yksikköjen on oltava käytössä koko alueella. Ensihoitopalvelujen palvelutasopäätöstä 2014 eteenpäin valmistellaan parhaillaan ja yhtymävaltuustossa täydennetään palvelutasopäätöstä vuosille 2012–2013.

Sairaanhoitopiiriin on laadittu potilasturvallisuussuunnitelma, joka on kuntien hyödynnettävissä kunta-kohtaista suunnitelmaa laadittaessa. Perusterveydenhuollon yksiköltä voi pyytää tukea kunnille suunnitelmien tekoon.

Soili Vesterinen

Soili Vesterinen kävi läpi hoitohenkilöstön eläköitymistilannetta sairaanhoitopiirin alueella. Materiaali liitteenä.

Kolarissa ja Muoniossa on ollut paikallista lähihoitajakoulutusta. Fysioterapeutteja on ollut vielä jonkin verran. Kunnissa kaivataan täydennyskoulutusta sairaanhoitajille ammatillisen osaamisen tukemiseksi. Samantyyppistä koulutusta kuin Työnjakohanke järjesti muutamia vuosia sitten.

Bioanalytikoista ja röntgenhoitajista on pulaa sairaanhoitopiirin alueella.

Erva- laboratoriliikelaitoskuntayhtymä on perustettu ja kuvantamisliikelaitos on suunnitteilla, joka on osa erva-laboratoriolikelaitosta tai omana yksikkönä.

Lasten psykiatrian poliklinikalla on sulkua kesällä henkilöstöressurssien puuttumisen vuoksi 2.7.-31.7.2012.

5. Perusterveydenhuollon yksikkö

Perusterveydenhuollon yksikön ylilääkäri Tapio Kekki ja suunnittelija Rea Räisänen esittäytyivät. Tapio Kekki kertoi perusterveydenhuollon yksiköstä ja järjestämissuunnitelmasta. Materiaali muistion liitteenä.

Keskusteltiin siitä, mitä uuden yksikön ja kuntien väliseltä yhteistyöltä toivotaan? Toiveena oli, että perusterveydenhuollon yksikkö pitää yhteyttä kuntiin sähköpostin, puhelimen ja videoneuvottelun kautta, verkostoituu eri toimijoiden keskuuteen ja välittää tieto kuntiin ajankohtaisista asioista.

Perusterveydenhuollon yksikön tehtäviin sisältyy henkilöstötarpeen ennakointi terveydenhuollossa. Oys- Erva alueella tehdään laajempaa selvitystä hoitohenkilöstön eläköitymisestä sekä koulutuksen järjestämisestä. Perusterveydenhuollon yksikkö pyytää lähiaikoina hoitohenkilöstön osalta eläköitymistietoja kunnista.

6. Muut asiat

Saamenkielen asiat

Saamenkielisiä työntekijöitä on sairaanhoitopiirissä muutamia. Tulkkipalveluiden käyttö on ollut vähäistä, palvelun käyttäjät ovat olleet tyytyväisiä. Sovitaan, että tehdään saamenkielen tulkin tarvekartoitus.

7. Loppukeskustelu ja kokouksen päättäminen

Eva Salomaa esitti kysymyksen: Miksi kunnissa ollaan epäluuloisia julkisen terveydenhuollon järjestämää ensihoitoa kohtaan? Mistä tämä johtuu ja mitä asialle voisi tehdä? Kustannuksiltaan toiminta ei poikkeaa.

Kuntien edustajat vastaavat:

Tuntemuksena on, että osallistavan keskustelun puute on aiheuttanut takajaloilleen asettumisen. Osallistumista ohjeiden laadintaan olisi kaivattu kunnissa. Kunnissa on tunne siitä, ettei ensihoidon järjestämisessä olla selvitetty kaikkia vaihtoehtoja, vaan sairaanhoitopiiri kannattaa vain omaa toimintaansa. Palveluja karsitaan koko ajan myös valtion toimesta ja kunnissa on muodostunut pelko palvelutason huononemisesta.

Ambulanssiyrittäjillä on ennakkoluuloja uutta toimintaa kohtaan ja tiedon vähyys muutoksesta vaikuttaa ennakkoluulojen muodostumiseen.

Faktatietoja toivotaan kustannuksista, onko julkinen toiminta edullisempaa? Kunnan näkökulmasta yksityinen toimija tulee kunnalle edullisemmaksi, jonka vuoksi yksityistä toimijaa halutaan tukea.

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15

Muistion kirjasi

Rea Räisänen